

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-04-24

Vår referens

Jan Haak

Strateg

Jan.Haak@malmö.se

Malmö Energi och Hållbarhet AB, förslag på interna verksamhetsöverlåtelse; nu fråga om remiss STK-2025-262

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har gett kommunstyrelsen i uppdrag att utreda möjliga verksamhetsöverlåtelse till det nybildade bolaget Malmö Energi och Hållbarhet AB. En första genomlysning har omfattat servicenämnden och MKB:s dotterbolag MKB NET, där verksamheterna analyserats utifrån bolagets uppdrag, affärsmässighet, legala aspekter och marknadsförutsättningar.

Remissunderlaget innehåller förslag om att servicenämnden överför följande verksamheter till Malmö Energi och Hållbarhet AB.

- Två befintliga vindkraftverk samt framtida projektering, ägande och drift.
- Stadsnät, del av infrastrukturenheten inom IT- och digitaliseringsavdelningen på servicenämnden.
- Energisamverkan i enlighet med samarbetsavtal med ÖrebroBostäder AB, gällande, framtida projektering av energigemenskaper/energisamverkan, ägande och drift.

Förslaget omfattar även remissunderlag från utredning om den digitala infrastrukturens organisering enligt tidigare kommunstyrelseuppdrag - Utreda och föreslå en mer ändamålsenlig och framtidsinriktad organisering för den digitala infrastrukturen (STK-2019-834).

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslås besluta

1. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att, utan eget ställningstagande, sända utredning gällande förslag på verksamhetsöverlåtelse på remiss till

servicenämnden i enlighet med stadskontorets förslag med svar senast 31 juli 2025.

Beslutsunderlag

- G - Tjänsteskrivelse KSAU 250428 Malmö Energi och Hållbarhet AB, förslag på interna verksamhetsöverlåtelse; nu fråga om remiss
- Remissammanställning STK-2019-834

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-04-28

Beslutet skickas till

Servicenämnden
MKB Fastighets AB
Malmö Stadshus AB
Stadskontorets handläggare

Ärendet

Energiförsörjning och digital infrastruktur är två kritiska samhällsfunktioner för Malmös hushåll, företag och stadens verksamheter. I syfte att möta dessa utmaningar beslutade kommunfullmäktige år 2024 att bilda det helägda kommunala bolaget Malmö Energi och Hållbarhet AB (MEHAB) som ägs av Malmö Stadshus AB. Malmö Stadshus AB har till uppgift att, såsom aktieägare, företräda Malmö kommuns intressen och utöva ägarstyrning i kommunens helägda bolag.

Energibolaget ska producera, lagra och distribuera energi, bygga och förvalta digital infrastruktur samt bidra till ett klimatneutralt Malmö. Bolaget ska på affärsmässiga grunder utveckla en god, allsidig och hållbar energiförsörjning, en ändamålsenlig infrastruktur för elektronisk kommunikation samt ett klimatneutralt Malmö. Bolaget har fått en tydlig struktur med styrelse, revisorer och ekonomisk förvaltning på plats, operativ verksamhet är planerad att komma igång under år 2026. VD är rekryterad till bolaget.

Som delar i det nybildade bolaget föreslås att servicenämndens två vindkraftverk, stadsnät samt samarbetsavtal med ÖrebroBostäder AB avseende energisamverkan överläts till energibolaget.

Stadskontoret har valt att inte gå vidare med att föreslå överföring av solpaneler på stadens fastigheter, med hänsyn till fastighetsrättsliga och skattemässiga skäl.

MKB Net AB är en integrerad del av MKB Fastighets AB. Då det finns upphandlingsrättsliga risker, föreslås ingen verksamhetsöverlåtelse till energibolaget.

Däremot rekommenderas en fördjupad utredning om det är möjligt att överföra stadsnätsdelen inom MKB Net AB till energibolaget.

Generella legala förutsättningar

Det finns inga generella legala hinder för att bolaget kan verka inom produktion och lagring av el, värme och kyla, stadsnät eller som en facilitator i den lokala energiomställningen. När det gäller överföring av interna tillgångar eller verksamheter till bolaget, samt vid tjänsteflöden inom kommunkoncernen, behöver exempelvis skatte- och momsmässiga aspekter särskilt beaktas. Det är viktigt att identifiera eventuella fastighetsrättsliga regleringar, såsom servitut och ledningsrätter, eftersom dessa kan vara komplexa att hantera vid överföringar. Även special- och branschlagstiftning samt upphandlingsregler måste beaktas, då de påverkar bolagets möjliga roller både inom kommunkoncernen och på marknaden. Vid överföring av verksamhet eller tillgångar från kommunen eller annan aktör inom kommunkoncernen måste både överlåtelsevärde och övergångsmetod fastställas.

Kartläggning av möjliga verksamhetsöverlåtelser

I nära samverkan med serviceförvaltningen och MKB Fastighets AB har en kartläggning genomförts avseende energifrågor och stadsnät. Därefter har en bedömning gjorts beträffande legala,- ekonomiska och skattemässiga konsekvenser för kommunkoncernen, bolagskoncernen och servicenämnden.

Stadskontoret har valt att inte gå vidare med att föreslå överföring av solpaneler på stadens fastigheter, med hänsyn till fastighetsrättsliga och skattemässiga skäl.

MKB Net AB föreslås kvarstå inom MKB Fastighets AB på grund av upphandlingsrättsliga risker, däremot rekommenderas en fördjupad utredning av möjligheten att överföra stadsnätsdelen till energibolaget.

Förslag på tillgångar som överförs Energi

Malmö stad äger två **vindkraftverk**: ett i Kristinehamn (SE3) med en effekt på 3,3 MW och en årlig produktion på 9,33 GWh, och ett i Sundsvall (SE2) med en effekt på 2 MW och en produktion på 5,66 GWh. Verken, levererade av Vestas respektive Siemens Gamesa och står på arrenderad mark. De omfattas av balansansvar och elköpsavtal inom ramen för stadens elförbrukning, och serviceavtal är under upphandling.

Serviceförvaltningen har ingått ett **samarbetsavtal** med ÖrebroBostäder AB för att möjliggöra kunskapsutbyte, starta utvecklingsinitiativ, sprida kunskap om arbetssätt till andra intressenter, samt implementera initiativ avseende struktur, automation,- och IT-lösningar, energieffektiviseringar, solceller, laddinfrastruktur, batterier och aggregatorer. Inom ramen för samarbetsavtalet kan samverkan mellan fastighetsägare, boende och

energibolag exempelvis lokalt producerad solel delas inom ett kvarter eller bostadsområde. Med digital styrning och gemensam infrastruktur kan överskottsel från en byggnad användas i en annan. En sådan energigemenskap kan även inkludera laddinfrastruktur, lagring och energieffektivisering. Mot denna bakgrund bör bolaget inom ramen för samarbetsavtalet aktivt verka för att utveckla konceptet energigemenskaper i såväl nya som befintliga områden, vilket stärker lokal försörjningstrygghet, klimatnytta och innovationskraft.

Stadskontoret föreslår att servicenämnden överför följande verksamheter, tillgångar och framtida verksamhetsansvar till energibolaget:

- Två befintliga vindkraftverk och framtida projektering, ägande och drift.
- Energisamverkan i enlighet med samarbetsavtal med ÖrebroBostäder AB, gällande framtida projektering av energigemenskaper/energisamverkan, ägande och drift

Stadsnät

Stadsnätet utgör en del av den digitala infrastrukturen som är samhällsbärande för stadens verksamheter, invånare och näringsliv. Malmö stadsnät tillhandahåller fiberleveranser till både nybyggnationer och befintliga fastigheter.

År 2019 fick stadskontoret i uppdrag att utreda hur Malmö stads digitala infrastruktur kunde effektiviseras, samordnas och framtidssäkras (STK-2019-834). Förslaget, som skickades på remiss 2021, innebar att slå samman Malmö stadsnät och MKB Net AB till ett helägt kommunalt bolag. En kompletterande analys beställdes efter att servicenämnden påpekat brist på jämförelse mellan att organisera verksamheten i förvaltning respektive bolag. Den externa utredningen belyste för- och nackdelar inom åtta områden, bland annat styrning, kompetensförsörjning och ekonomi. Att bolagisera verksamheten bedöms sammantaget ge bättre förutsättningar för att verka affärsmässigt på en konkurrensutsatt marknad. Bolagsformen möjliggör tydligare styrning, ökat fokus på kärnverksamheten och effektivare upphandling. Den stärker Malmö stads position inom digital infrastruktur och skapar förutsättningar att möta framtida behov.

Nämnderna och bolagens remissvar grupperades i fyra teman: organisering, välfärdsleverans, demokratiaspekter och ekonomi. Majoriteten av nämnder och bolag stödde bolagsformen, med krav på bibehållen funktionalitet, kvalitet och kostnadseffektivitet. Demokratiaspekten betonades som central för stadens uppdrag och utveckling.

Stadskontoret föreslår att servicenämnden överför följande verksamheter, tillgångar, anställda och framtida verksamhetsansvar till energibolaget:

- Stadsnät, del av infrastrukturenheten inom IT- och digitaliseringsavdelningen på servicenämnden.

MKB Net AB föreslås kvarstå inom MKB Fastighets AB på grund av upphandlingsrättsliga risker, däremot rekommenderas en fördjupad utredning av möjligheten att överföra stadsnätsdelen till energibolaget.

Konsekvenser för Malmö stad vid överföring

Överföringen av vindkraftverken och stadsnätsverksamheten till energibolaget innebär att servicenämndens resultat förbättras med cirka 2,3 miljoner kronor, under förutsättning att samtliga kostnader följer med verksamheterna. Samarbetsavtalet med ÖrebroBostäder AB har inget marknadsvärde men kostnader som uppstår till följd av samarbetet enligt avtalet ska fördelas mellan parterna och får uppgå maximalt till 700 000 kr. Detta ersättningstak bör överföras till energibolaget. Resursbehovet av personal för att verkställa avtalets intentioner bedöms ha ett tydligt utvecklingsfokus varför bedömningen är att det motsvarar en heltidsresurs.

Malmö stad som helhet påverkas negativt med ett resultat på -8 miljoner kronor, främst till följd av kvarstående räntekostnader för lånefinansierade tillgångar och bortfall av kommunbidrag.

Eftersom energibolaget föreslås finansiera förvärvet genom en säljarrevers, kvarstår stadens upplåningskostnader, vilket begränsar den totala resultatförbättringen till 0,4 miljoner kronor. Efter överföringen måste stadsnätstjänster prissättas marknadsmässigt, vilket innebär en kostnadsökning på 13 miljoner kronor. Samtidigt tillkommer en ränteintäkt på 8 miljoner kronor från energibolaget, vilket sammantaget ger en nettokostnad på cirka 4 miljoner kronor för staden. Den ekonomiska effekten på koncernnivå förblir oförändrad. Överföringen av ansvar för energisamverkan bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser för Malmö stad.

Den direkta resultatmässiga effekten av att överlåta bredbandsverksamheten och vindkraftverken till energibolaget beräknas bli en ökning på 0,4 miljoner kronor för Malmö stad. Då kommunbidrag ersätts med marknadsprissättning ökar stadens kostnader för bredbandstjänster med cirka 13 miljoner kronor. Samtidigt ger reversen till energibolaget en ränteintäkt om cirka 8 miljoner kronor, vilket sammantaget innebär en nettokostnad på omkring 4 miljoner kronor. Resultatet för koncernen som helhet påverkas dock inte. Exemplet speglar en ögonblicksbild och inkluderar inte potentiella framtida positiva effekter av bolagiseringen, såsom ökade intäkter från interna tjänster.

Stadskontorets kommentarer

Stadskontoret bedömer att stadsnätet, vindkraftverksamheten och avtal om energisamverkan med ÖrebroBostäder AB bör flyttas över till energibolaget.

Energibolaget har uttryckligen som syfte att producera, lagra och distribuera energi, samt att bygga, äga och förvalta infrastruktur för elektronisk kommunikation - vilket direkt omfattar både vindkraft och stadsnät. En överföring till bolaget skapar tydlighet i ansvarsfördelning, stärker samordningen och möjliggör långsiktig strategisk utveckling av dessa två samhällskritiska infrastrukturer inom ramen för ett och samma helägda kommunala bolag. Dessutom skapas förutsättningar för synergier och skalfördelar när energi- och kommunikationslösningar utvecklas integrerat. Genom att samla dessa verksamheter i energibolaget kan Malmö stad dra nytta av ett mer samlat helhetsgrepp, ökad rådgivning, och bättre förutsättningar för att möta framtidens krav på hållbarhet, digitalisering, försörjningstrygghet och resiliens. Förändring i lagstiftning möjliggör så kallade energigemenskaper och genom bolagsformen öppnas möjligheter till samverkan och samarbeten över kommungränser.

Ansvariga

Nicklas Löfström Nämndsekreterare
Henrik Loveby Avdelningschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör